

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujság

Osztályozás

614.31

Szerző

Cím Méregkeverők.

Hely

Idő

" 1913 "

Forrás:

Budapesti hírlap.

Személy

Bp.

1913 / 8

Helyszám

(Köt. v. füz.) Oldalsz.

NAPIHIREK.

Budapest, jan. 7.

Méregkeverők.

Az az érzésünk, hogy lefegyverzetten állunk szemben legkegyetlenebb ellenségeinkkel. Kívágták a kardot a kezünkől és most védtelenül várjuk a halálos csapást. Könyörtelen ellenségeink, az élelmiszerek hamisítói, tönkretették a gyomrunkat s ezen át megraboltak bennünket attól a képességtől, hogy lelki rugalmasságunk, szellemi frissességünk, cselekvő vágyunk és teltre való készségünk teljességével vehessük föl velük a harcot. Mikor már nemcsak kövek, hanem a margarinnak, sáfránynak, faggyunak, dohos lisztnek és a hírhedt Oranzs II.-vel javított hentesárúnak egész sziklatorlaszai fekszenek makacs mozdulatlanlansággal a gyomrunkban: — akkor súlyos bénaság nehezedik tollforgató jobb kezünkre és a kábultságnak oly súlyos nyomása az agyra, hogy még szidni, káromolni sem tudjuk őket méltóképpen. Velük szemben már egyebünk sincs, csak a megvomitott emberek siránkozó panasza.

Ma az *Esti Ujság* valósággal kiállítás rendez a Budapesten üzött élelmiszerhamisítás bűnjeleiből. Láztató és egyben undortkeltő látóivaló:

A tej, a melyet reggel megiszunk, hamisított — írja az *Esti Ujság*. — De a kávé is és a tea szintén. A zsemleknkbe margarin került vaj helyett, a zsemleknknek a tésztaja dohos lisztből való. A vaj, a melyet a piritósra kenünk, sáfránytól olyan kívánatosan sárga, valójában többször átgyurt, savanyu, faggyuval kevert, vízzel higitott holmi, a mely épp annyira érdemli meg a vaj elnevezést, mint a ponyvaregény az irodalom cégéré. Azonban, ha rossz a tea, ott a teatojás, a finom, a drága, az majd meg-

vigasztal. Igen, a mikor feltörjük, máris meghatározhatatlan, áporodott szag üti meg az orrot: a több-hónapos tojásnak a fehérje bomlásnak indult és olyan az egész, mintha végigöntötték volna parádi vízzel. Következik a tizórai. Egy kevés fölvágott a gyerekeknek. A párisi kissé hamuszínű, itt-ott már zöldesbe játszik. Azonban csak le vele. A hentes bizonyára nem adná el, ha romlott volna. Férfiember egy pohár szilvóriumot bocsát le a torkán. Az a szilvórium azonban soha szilvát nem látott, hordót sem látott, közönséges szeszből, vízből és kátrányfestékből zagvalékozták össze. Esetleg az ilyen szilvóriumhoz kerül egy falat paprikás szalonna is. Borzasztó, milyen az ize. Kesernyés, csipős, avas. A paprika pedig olyan rajta, mintha egy zománcréteg borítaná. Mi a hiba? Az a hiba, hogy a paprika volt hamis, festéktől mérgezett. A festék mérge beleszivódott a szalonna zsírpórusaiba . . .

Nincs ezekben a sorokban egy betű tulzás sem. Nem egy nagyváros táplálása történik itt velünk és köröttünk, hanem háromnegyedmilliónyi tömeg rendszeres és nyilvános mérgezése, hasonlatos ahhoz, a melyet gyilkos pálinkával a felsővidéki korcsmárosok követtek el a jámbor tótokon, miután előbb életbiztosítást kötöttek a bőrükre. Mérgezés, emberölés, — tudatos és elhatározott orgyilkosság ez is — háromnegyed millió ember szándékos tönkretévése, testi épségének, jólétének lelkiismeretlen lerontása. Évek óta folyik széles vonalon és leplezetlen nyíltsággal ez a tömeggyilkolás, és mi, panaszos áldozatai, tehetetlenek vagyunk vele szemben. Valóban úgy kell lenni, hogy lefegyvereztek bennünket ezek a kútmérgezők, különben érthetetlen lenne, hogy még mindig nem gyújtották alájuk a máglyát.

Börtönbe kerül az, a kit éhségtől korgó gyomra lopásra bujt föl; a ki magántulajdonunk szentségében bármi vétséget követ el, az tapasztalja a társadalom védekező szerveinek sújtó szigorúságát. De a ki orvul életünk ellen tör és mérgezett kenyeret nyújt nekünk, mint az éjszakai tolvaj a házörző eb-

nek, — a ki nem filléreinkben károsít meg bennünket, hanem vagyonunk teljességében: testünk épességében, egészségünk dologbíró erejében — az még csak nem is esett bünbe, csak nem is vétkezett. Mindössze *közigazgatási kihágást* követett el és fizet néhány korona bírságpénzt azokból a nagy ezrekből, a melyekért bennünket a vásáron eladott.

Eddig van. A világerő sem hisszük, hogy ezután másképpen lesz. Ezért nem is állunk elő javaslatokkal arra nézve, hogy mit kellene tenni; úgy látszik, nincs, a ki megtegye. Mert ha az ilyen nyilvánvaló, tömeggyilkos bűntényeket büntetlenül lehet, sőt szabad elkövetni, — akkor a magunk háborgó indulatának nincs egyéb vigasztalása, csak a panasz és a keserű kifakadás. Nem is akartunk egyebet: csupán ennek nyitottunk utat, engedünk neki szabad folyást. Ez megtörténvén, talán jobban fog ízleni Oranzs II.-vel művészien aláfestett vacsoránk is, ha tudjuk is, hogy betegséget, talán halált eszünk benne.